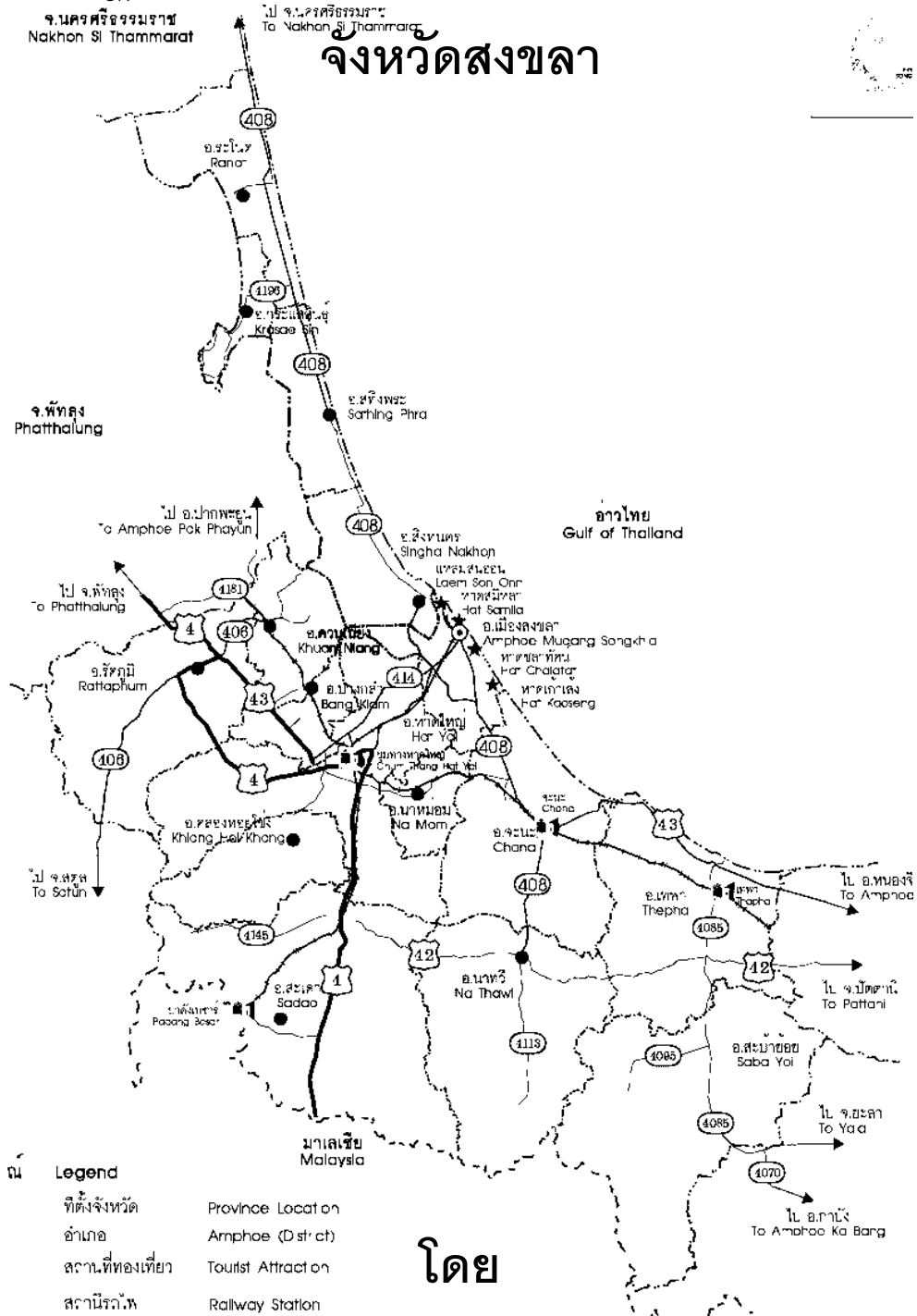

แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ปี 2550 – 2554

โดย

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ร่วมกับ

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550 – 2554 ฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุดเด่นของโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ นี้คือ การมีกระบวนการในการดำเนินงานที่เกิดจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง โดยขั้นตอนในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมทั้งผู้ดูแลรับผิดชอบในระดับนโยบาย ผู้เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติ ตลอดจนผู้ประกอบการที่แท้จริง โดยมีกลุ่มนักวิชาการรับหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และเป็นกลไกที่ช่วยในการขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด กล่าวได้ว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ได้ผ่านการระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการภาคเอกชน แม้จะมีการดำเนินงานภายใต้ข้อจำกัดในเรื่องของเวลา แต่ทางคณะผู้จัดทำก็มีความตั้งใจที่จะสังเคราะห์ความคิด สรุป และนำเสนอแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลาที่สมบูรณ์และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมสูงสุด

คณะผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยผู้อำนวยการจิตรภรณ์ เตชะชาญ ที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการจัดทำรายงานครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการภาคเอกชน หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมธุรกิจต่างๆที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐทุกท่าน ที่สละเวลามานำข้อมูลอันมีค่าและร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ตลอดจนขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการ คุณชัชยพร วิเศษมงคล และคุณสมศักดิ์ บำเพ็ญกิจ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงาน คุณปพน ต้นทเสณีย์ ผู้ประสานงานงานโครงการ และทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้งานครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	1
แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554	6
การวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัด	12
แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554	27
- วิสัยทัศน์	27
- พันธกิจ	27
- วัตถุประสงค์	27
- ทิศทาง	27
- ยุทธศาสตร์	28
- กลไกการผลักดันแผนฯ	29
- กลไกการติดตามและประเมินผล	29
- สรุปแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา	30
รายละเอียดโครงการย่อยภายใต้แผนฯ	31
ภาคผนวกโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554	45

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการบริหารจัดการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550 – 2554

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืนมากขึ้น เป้าหมายที่สำคัญประเด็นหนึ่ง คือการสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สนับสนุนให้มีผู้ประกอบการใหม่เพิ่มขึ้น เพิ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ และ บริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้กำหนดนโยบาย โดยจัดทำเป็นโครงการบริหารจัดการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ปี 2550-2554 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกรอบและแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกันเกิดการทำงานในเชิงบูรณาการร่วมกัน และสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าว มีหลักการทำงานบนพื้นฐานของความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด วิเคราะห์ศักยภาพ SMEs ของจังหวัด และกำหนดทิศทาง และยุทธศาสตร์ รวมทั้งโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ของจังหวัด

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะของหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ด้านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน มีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการทำแผนพัฒนาต่างๆ ได้ร่วมมือ กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554 ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

1. เพื่อให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในจังหวัดสงขลา มีแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554)
2. เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในภูมิภาค ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ปี 2550-2554 จังหวัดสงขลา และ โครงการภายใต้แผนฯ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง และ ความต้องการของผู้ประกอบการในพื้นที่
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และพัฒนา SMEs ในจังหวัดสงขลา ได้ร่วมกันทำงานในเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินการ

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ปี 2550-2554 ของจังหวัดสงขลาในครั้งนี้ เป็นแผนที่ดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยผู้เกี่ยวข้อง กับ SMEs ในระดับพื้นที่เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการให้ข้อมูล และกำหนดทิศทางการพัฒนา SMEs ภายในจังหวัด โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) ซึ่งมีการดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ซึ่งได้แก่แผนพัฒนาฯ ในระดับต่างๆ แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริม SMEs ของ สสว. และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสงขลา รวมทั้งสถิติข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของจังหวัด

ระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูลภาคสนาม

เป็นการศึกษาความต้องการด้านการส่งเสริม SMEs ของผู้เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม โดยมีแนวทางและเป้าหมายการประชุมในแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นในวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2550 เวลา 08.00 – 17.00 น. ณ ห้องภูเก็ตบอลรูม 1-2 ชั้น 2 โรงแรมภูเก็ตซิตี จ.ภูเก็ต โดยประเด็นการสนทนาเน้นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด และการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ยุทธศาสตร์จังหวัด รวมทั้งการทำ SWOT Analysis เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ และความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดทำแผนฯ แก่ผู้ร่วมประชุมกลุ่มย่อย

ขั้นที่ 2 ร่วมกันศึกษายุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และมาตรการส่งเสริม SMEs ปี 2550 – 2554 (สสว.) ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างและพัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถทางนวัตกรรมของ SMEs ใน

ภาคการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพและลดผลกระทบในภาคการค้า

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมขีดความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริม SMEs ในภูมิภาคและท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาปัจจัยเอื้อในการดำเนินธุรกิจ

ขั้นที่ 3 ร่วมกันวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล เพื่อคัดเลือกยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs และผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีในจังหวัด พิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ดังกล่าว

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา แนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริม SMEs และ ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยให้ครอบคลุมวิสาหกิจที่มีศักยภาพและส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายวิสาหกิจภายในจังหวัด และเครือข่ายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายระหว่างจังหวัด

ขั้นที่ 5 ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 6 - 7 สิงหาคม 2550 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ โรงแรมบีพี สมิทรา บีช รีสอร์ท จังหวัดสงขลา โดยประเด็นในการสนทนาจะเน้นที่การพิจารณารายละเอียดใน(ร่าง)แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา รวมถึงการพิจารณาโครงการต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสมและครอบคลุมครบถ้วนตามศักยภาพของจังหวัดหรือไม่ อย่างไร

ระยะที่ 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างที่ผู้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการ ร่วมกันพิจารณาและปรับแก้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ความสอดคล้องของประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs และความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ของโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ จำนวน 2 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 15-18 ธันวาคม 2550 และ ครั้งที่ 2 ระหว่างในวันที่ 24 – 27 มกราคม 2551 เวลา 09.00 – 17.30 น. ณ ห้องไผ่ โรงแรม เคปราชา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2550-2554 จังหวัดสงขลา

ผลจากกระบวนการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ได้แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของจังหวัดสงขลา มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

“วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกภาคอุตสาหกรรม มีศักยภาพและขีดความสามารถสูงในด้านการบริการ การท่องเที่ยว การค้า และการผลิต เป็นผู้นำในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง”

2. พันธกิจ มี 4 ประการ ดังนี้

1. สร้าง ส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการทุกภาคอุตสาหกรรม
2. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ บริการ และแหล่งท่องเที่ยว
3. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวของจังหวัด มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวิสาหกิจบริการ และแหล่งท่องเที่ยวให้ได้คุณภาพมาตรฐาน มีโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ รวม 5 โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายเพื่อวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม มีโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ รวม 1 โครงการ

4. กลไกการผลักดันแผนสู่การปฏิบัติ

1. ประกาศใช้แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด พ.ศ. 2550 – 2554 สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องพัฒนา SMEs อย่างเป็นระบบภายใต้กรอบการดำเนินงานที่เป็นทิศทางเดียวกัน
2. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ
3. ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการผลักดันแผนไปสู่การปฏิบัติภายในกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ/หรืองบประมาณสนับสนุนในระดับจังหวัดจากภาครัฐและเอกชน
4. จัดทำตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

5. กลไกในการติดตามและประเมินผล

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงาน / โครงการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด พ.ศ. 2550 – 2554
2. ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ
3. จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงาน / โครงการตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อเสนอต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง SMEs ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสาธารณชนได้รับทราบ

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2550-2554
จังหวัดสงขลา

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2550-2554

จังหวัดสงขลา

สืบเนื่องจากวิสัยทัศน์ของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบคลุมรอบอุ้น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้แนวปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนโดยเฉพาะในส่วนของพันธกิจในด้านเศรษฐกิจที่เน้นการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม โดยมุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม ใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ พลังงาน กฎกติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขัน และกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ทั้งนี้มีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจคุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ฟื้นฟู ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ
2. เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (Value Creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตสูงขึ้น
3. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (Safety Net) และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน
4. เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม

5. เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในรุ่นปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

ซึ่งทั้ง 5 วัตถุประสงค์ดังกล่าวนำไปสู่การตอบเป้าหมายหลักในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ว่า “ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืนโดยให้สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 ภายในปี 2554 สัดส่วนภาคการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ภายในปี 2554 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ 3.0-3.5 ต่อปี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เกินร้อยละ 50 ความยืดหยุ่นการใช้พลังงานเฉลี่ยไม่เกิน 1 : 1 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นร้อยละ 8 รวมทั้งลดสัดส่วนการใช้พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลดการใช้ถ่านหินในภาคการขนส่งให้เหลือร้อยละ 30 ของการใช้พลังงานทั้งหมด รายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 20 แรกมีสัดส่วนไม่เกิน 10 เท่าของรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 20 ภายในปี 2554 และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และรักษาความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพโดยให้มีพื้นที่ป่าไม้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 33 และต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่ประเทศ รักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า 31,000,000 ไร่ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีและไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศ โดยรักษาคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำต่างๆ และแหล่งน้ำธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์พอใช้และดี รวมกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM₁₀) ต้องมีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 120 มก./ลบ.ม. อัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากรลดลงร้อยละ 5 จากปี 2546 คือไม่เกิน 3.5 ตัน/คนปี ควบคุมอัตราการผลิตขยะในเขตเมืองไม่ให้เป็น 1 กก./คน/วัน และของเสียอันตรายจากชุมชนและอุตสาหกรรมได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ 80 ของปริมาณของเสียอันตรายทั้งหมด รวมทั้งให้มีระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ระดับประเทศ 1 ระบบ”

จากแนวทางของการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังกล่าวข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทยโดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจนั้นที่เกี่ยวข้องมีอยู่ 3 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ – ยุทธศาสตร์นี้จะให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เน้นกระบวนการในการพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้การพัฒนาจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูลเป็นสำคัญ
2. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน - ยุทธศาสตร์นี้จะให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ใช้กระบวนการพัฒนาคัลสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้เน้นการให้การสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตโดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพและสวัสดิการสูงสุดแก่ประเทศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบอย่างเสรี เป็นธรรม และป้องกันการผูกขาด กระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม – ยุทธศาสตร์นี้จะให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมกรบิโภาคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศในส่วนของพัฒนาชุมชนซึ่งเปรียบเสมือนเป็นรากฐานที่สำคัญของประเทศเป็นหลัก รวมทั้งยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจบนฐานของศักยภาพชุมชนตนเองเป็นหลัก ทั้งนี้พิจารณาครอบคลุมในเรื่องของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ด้วย โดยเน้นแนวปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในเบื้องต้น ทางสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จึงได้มีการจัดทำแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) ขึ้น โดยทั้งนี้พิจารณาข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการธุรกิจ SMEs ในปัจจุบันเพิ่มเติมด้วย ส่งผลให้ หน่วยงาน สสว. ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ในช่วงพ.ศ. 2550 – 2554 ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการ เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมและสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการใหม่เชิงคุณภาพ ที่ใช้ฐานความรู้ คุณธรรม ทักษะฝีมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการประกอบธุรกิจเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืน ซึ่งหมายถึง การอยู่รอดและเติบโตได้ของธุรกิจ และการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการเดิมในการผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ (ด้านการใช้ฐานความรู้ ทักษะฝีมือ และนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจ) ให้เหมาะสมตามระยะการเติบโตของธุรกิจ โดยสร้างคุณค่าและเน้นการตอบสนองความต้องการของตลาดระดับกลาง (Medium-end Market) ขึ้นไป และตลาดเฉพาะ (Niche Market) มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถทางนวัตกรรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการผลิต เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ความแตกต่าง และความสามารถในการแข่งขันของสินค้าอุตสาหกรรม รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างการผลิตจากผู้รับจ้างผลิต (OEM) ไปเป็นผู้สามารถออกแบบ (ODM) เองได้ และเป็นผู้สร้างตราห้ชื่อ (OBM) ของตัวเองได้ในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพและลดผลกระทบในภาคการค้า เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคสมัยใหม่ และลดผลกระทบที่เกิดจากการแข่งขันกับธุรกิจการค้าสมัยใหม่ขนาดใหญ่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมภาคบริการในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการใช้องค์ความรู้ (Knowledge Intensive) วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการสร้างคุณค่าและมูลค่า รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคบริการกับธุรกิจขนาดใหญ่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายและความเชื่อมโยงธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภูมิภาค และพัฒนาศักยภาพการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจ โดยใช้เทคโนโลยี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย เพื่อสร้างคุณค่าและยกระดับคุณภาพสินค้าและ

บริการของวิสาหกิจในภูมิภาคและท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และมีบทบาทในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจฐานราก

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาปัจจัยเอื้อในการดำเนินธุรกิจ เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยเอื้อในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เพื่อมุ่งยกระดับผลิตภาพของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมให้สูงขึ้น และเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการปรับตัวไปสู่กิจการที่ใช้ฐานความรู้ ใช้ทักษะฝีมือ และมีความสามารถในการปรับตัวหรือมีพลวัตสูง

สืบเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นแผนใหญ่ที่แสดงให้เห็นภาพรวมของเป้าหมายในการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และครอบคลุมทั่วประเทศทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทางหน่วยงาน สสว. จึงได้มีการดำเนินการโครงการบริหารจัดการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด พ.ศ. 2550-2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในจังหวัด เพื่อให้มีกรอบและแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) ตลอดจนเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในภูมิภาค ทั้งนี้ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเข้าร่วมพิจารณากรอบแผนปฏิบัติการและร่วมจัดทำโครงการสำหรับการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และโครงการส่งเสริม SMEs ของแต่ละจังหวัด เป็นสำคัญ

การวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัดสงขลา

1. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด และการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของจังหวัดสงขลา ดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสงขลา

ที่ตั้ง จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ 4.6 ล้านไร่ ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา ปัตตานี และสตูล นอกจากนี้ ยังมีแนวเขตชายแดนที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซียที่รัฐเคดาห์ และรัฐเปอรลิส

ประชากรและกำลังแรงงาน จังหวัดสงขลา ณ ไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) มีประชากร จำนวน 1,312,625 คน แบ่งเป็นชาย 641,931 คน คิดเป็นร้อยละ 49.90 และหญิง 670,694 คน ประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และอื่น ๆ มีร้อยละ 64.51 32.45 และ 3.04 ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไปที่อยู่กำลังแรงงาน 745,970 คน หรือคิดเป็นอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน ร้อยละ 73.28 เป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม จำนวน 246,043 คน (ร้อยละ 35.85 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) และผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 472,480 คน (ร้อยละ 64.15 ของผู้มีงานทำทั้งหมด)

การศึกษา จังหวัดสงขลาใน ปี 2549 มีจำนวนนักเรียน นักศึกษา ในระดับอนุบาลและอาชีวศึกษา จำนวน 289,827 คน จำนวนสถานศึกษา 668 แห่ง และมีครู จำนวน 14,191 คน

การปกครอง จังหวัดสงขลาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสงขลา ควนเนียง บางกล่ำ หาดใหญ่ รัตภูมิ นาหม่อม สิงหนคร สทิงพระ จะนะ คลองหอยโข่ง เทพา สะเดา นาทวี สะบ้าย้อย กระแสสินธุ์ และระโนด มีตำบลจำนวน 127 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวนทั้งสิ้น 1,022 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 383,621 ครัวเรือน

สภาพเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. 2549 มีมูลค่า 152,013 ล้านบาท เพิ่มจากปี พ.ศ. 2548 เป็นจำนวน 13,453 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน 113,907 บาท สาขาผลิตที่สำคัญของจังหวัด คือ การผลิตอุตสาหกรรมมีมูลค่าถึง 46,854 ล้านบาท รองลงมา คือ ภาคการเกษตรมีมูลค่า 40,601 ล้านบาท

การอุตสาหกรรม จังหวัดสงขลาเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ (ฉลุง) การอุตสาหกรรมในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องกับการเกษตรกรรม ที่ผลิตเพื่อการส่งออก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง อาหารทะเลแช่แข็งและห้องเย็น และอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2549 มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม

ที่ได้รับอนุญาตและเปิดประกอบการ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,911 โรงงาน มีจำนวนเงินลงทุนประมาณ 64,216,080 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน จำนวนประมาณ 76,704 คน อุตสาหกรรมเกษตร มีจำนวนโรงงานมากที่สุดคือ จำนวน 541 โรงงาน ในปี 2549 จังหวัดสงขลามีมูลค่าสินค้าส่งออก จำนวน 331625.41 ล้านบาท

การเกษตรกรรม ในปี 2549 จังหวัดสงขลามีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น จำนวนประมาณ 3,076,754 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.58 ของพื้นที่จังหวัด มีผู้ประกอบการอาชีพเกษตร จำนวน 968,507 คน 155,894ครัวเรือน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การปลูกยางพารามีเนื้อที่ทำการเพาะปลูก จำนวนประมาณ 2,065,399 ไร่ มีผลผลิตปีละกว่า 300,000 ตัน การปลูกข้าวมีเนื้อที่ทำการเพาะปลูก จำนวนประมาณ 451,399 ไร่ มีผลผลิตปีละกว่า 313,806.12 ตัน

การประมง จังหวัดสงขลามีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล 2 ด้าน คือ ด้านทิศตะวันออกติดต่อกับชายฝั่งอ่าวไทย และด้านทิศตะวันตกติดต่อกับทะเลสาบสงขลา การประมงในจังหวัดสงขลาสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประมงในทะเลสาบสงขลา สามารถแบ่งชาวประมงตามลักษณะประกอบอาชีพออกได้ 3 ประเภท ประกอบด้วย ประเภทที่มีอาชีพหลักทำการประมงอย่างเดียว ทำการประมงเป็นอาชีพหลักและมีอาชีพรองร่วมด้วยหลังเสร็จจากภารกิจทางด้านการประมง และที่มีอาชีพประมงร่วมกับอาชีพอื่น โดยทำไปด้วยกันและมีรายได้จากทั้ง 2 ทางใกล้เคียงกัน

2. การประมงทะเล ในปี 2549 จังหวัดสงขลามีเรือประมงที่มาจากทะเบียนเครื่องมือประมงทั้งสิ้น 932 ลำ เป็นเครื่องมือประเภทอวนลากแผ่นตะเฆ่ จำนวน 520 ลำ เรืออวนลากคู่ จำนวน 16 ลำ เรืออวนครอบปลากะตัก 150 ลำ เรืออวนล้อมปลากะตัก 6 ลำ เรือไถน์หมึก 50 ลำ เรืออวนล้อมจับ 3 ลำ และเรืออวนลอย 187 ลำ ผลผลิตจากการประมงทะเลในปี 2549 มีปริมาณ 123,064,729 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 3,599,108,503.25 บาท เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตจากการประมงทะเลในปี 2549 กับปี 2548 พบว่า ผลผลิตจากการประมงทะเลในปี 2549 ลดลง จำนวน 1,203,908 กิโลกรัม ทั้งนี้ เนื่องจากเรือประมงจำนวนหนึ่งหยุดทำการประมงเพราะราคาน้ำมันซึ่งต้นทุนทำการประมงมีราคาสูงขึ้น

การพาณิชย์และการบริการ ในจังหวัดสงขลา มีการประกอบธุรกิจการค้าและบริการ ทั้งประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล จากสถิติการจดทะเบียนเมื่อปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,635 ราย เพิ่มจากปี 2546 จำนวน 1,127 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.80 ในด้านการบริการมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัด จำนวน 13 แห่ง มีที่พักและโรงแรม จำนวน 165 แห่ง โดยมีห้องพัก จำนวนทั้งสิ้น 12,190 ห้อง ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่และอำเภอเมือง

สงขลา

การสหกรณ์ การส่งเสริมสหกรณ์ในจังหวัดสงขลา มีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 167 สหกรณ์ จำแนกเป็น สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 119 สหกรณ์ จำนวนสมาชิก 145,457 คน และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 48 สหกรณ์ จำนวนสมาชิก 64,111 คน

ด้านการเงิน ในปี 2549 จังหวัดสงขลา มีปริมาณเงินฝากจำนวนทั้งสิ้น ประมาณ 110,112.72 ล้านบาท ปริมาณสินเชื่อ จำนวนประมาณ 104,020.30 ล้านบาท การจัดเก็บภาษีสรรพากร ปี 2549 จัดเก็บภาษีได้ทั้งสิ้น 7,025.401 ล้านบาท การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ของสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดสงขลา สามารถจัดเก็บได้ จำนวน 5,291,366,000 ล้านบาท

ด้านการสาธารณสุข จังหวัดสงขลา มีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 16 แห่ง 1,916 เตียง สถานบริการสาธารณสุขของรัฐสังกัดกระทรวงอื่น 10 แห่ง 832 เตียง สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน จำนวน 5 แห่ง 522 เตียง คลินิกเอกชน รวมจำนวน 326 แห่ง คลินิกทันตกรรม รวม 70 แห่ง และสถานบริการเพื่อสุขภาพ รวม 72 แห่ง

เทศกาลและงานประเพณี จังหวัดสงขลา มีงานเทศกาลและงานประเพณี คือ งานประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นในวันที่ 13 เมษายน ของทุกปีที่อำเภอหาดใหญ่ บริเวณถนนนิพัทธ์อุทิศ 1 2 และ 3 ชาวมาเลเซียและสิงคโปร์นิยมเดินทางมาร่วมสนุกเป็นจำนวนมาก งานเกษตรภาคใต้ จัดในเดือนกรกฎาคม – สิงหาคมของทุกปี ที่คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเกษตร งานเทศกาลทำบุญเดือนสิบเป็นงานประเพณีของชาวไทยภาคใต้ เกิดจากความเชื่อว่าช่วงแรม 1 – 15 ค่ำเดือนสิบ วิญญาณของญาติพี่น้องผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่ได้ไปเกิดจะได้รับการปลดปล่อยให้มาพบญาติพี่น้อง งานประเพณีลากพระและตักบาตรเทโว จัดประจำทุกปีในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ณ อำเภอเมืองสงขลา พิธีจะเริ่มก่อนวันงาน ด้วยการห่มผ้าพระเจดีย์บนยอดเขาตังกวน เวลาเช้าจะเป็นพิธีตักบาตรเทโวบริเวณเขาตังกวน และงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ จัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประมาณเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม แสดงศิลปวัฒนธรรมทั้งจากภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลา มีมากมายหลายแหล่งด้วยกันทั้งเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เช่น อำเภอเมืองสงขลา มีตึกโบราณที่ยังคงความสมบูรณ์ สร้างแบบชิโน – โปรตุเกสให้ชม เกาะยอเป็นเกาะเล็ก ๆ ในทะเลสาบสงขลา เดินทางโดยข้ามสะพานติณสูลานนท์ หาดสมิหลาที่สวยงาม เขาแก้วห่างจากหาดสมิหลาประมาณ 3 กิโลเมตร เขาตังกวนบนยอดเขาตังกวนเป็นที่ประดิษฐานเจดีย์พระธาตุคู่มือเมืองสงขลา เขาน้อยอยู่ใกล้กับ

แหลมสมิหลา มีถนนลาดยางขึ้นสู่ยอดเขา เจดีย์พระบรมธาตุวัดชัยมงคลอยู่ภายในวัดชัยมงคล ดำหนักเขาน้อยตั้งอยู่เชิงเขาน้อยทางทิศใต้ ถนนสะเดา ทะเลสาบสงขลาเป็นทะเลสาบธรรมชาติ แห่งเดียวในประเทศไทย มีความยาวจากปากน้ำไปทางทิศเหนือประมาณ 80 กิโลเมตร บ้านศรีทรา เป็นบ้านที่ชาวสงขลาพร้อมใจกันสร้างเพื่อมอบให้กับ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตั้งอยู่ที่ถนนจะนะใกล้กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา ถนนวิเชียรชม วัดมัสยิดมิมาวาสอยู่ที่ถนนไทรบุรี เป็นวัดใหญ่และสำคัญที่สุดในจังหวัดสงขลา สถาบันทักษิณคดีศึกษาอยู่บนเกาะยอ สวนสัตว์สงขลาเป็นสวนสัตว์เปิดริมถนนสงขลา – จะนะ ตำบลเขารูปช้าง วัดเอกเชิงแส ในอำเภอกระแสดินธุ์ วัดจะตั้งพระอยู่ที่อำเภอสทิงพระ ภายในวัดมีโบราณสถานซึ่งเป็นศิลปะสมัยศรีวิชัย วัดพะโคะอยู่ที่อำเภอสทิงพระ อุทยานนกน้ำคูขุดอยู่ที่อำเภอสทิงพระเช่นกัน เจดีย์พี่น้องยอดเขาแดงอยู่ที่อำเภอสิงหนคร วนอุทยานน้ำตกบริพัตรอยู่ที่อำเภอรัตภูมิ อำเภอหาดใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้บริการมากมายทั้งสินค้าและอื่น ๆ น้ำตกโตนงาช้างอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ วัดหาดใหญ่ใหญ่เป็นที่ประดิษฐานพระนอนขนาดใหญ่ยาว 35 เมตร อุโมงค์ประวัติศาสตร์และวัดขวิดอยู่ในพื้นที่อำเภอนาทวี ถ้าฐานักอยู่ในอำเภอสะบ้าย้อย ป้อมปากน้ำแหลมทรายอยู่ในอำเภอเมือง และหาดสร้อยสวรรค์อยู่ระหว่างช่วงอำเภอจะนะและอำเภอเทพา เป็นต้น

1.2 ศักยภาพการพัฒนาของจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดรายได้ภายในจังหวัดหลายอย่างด้วยกัน คือ

1.2.1) การผลิตและแปรรูปยางพาราภายในประเทศที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีพื้นที่ในการเพาะปลูกต้นยางพารา ประมาณ 1,644,546 ไร่ มีผลผลิตมากกว่า 300,000 ตันต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการส่งออกยางพาราของประเทศเมื่อปี 2547 มีผลผลิต ร้อยละ 11 ของปริมาณการส่งออกของประเทศ คิดเป็นมูลค่ายางดิบประมาณ 18,000 ล้านบาท ทำให้จังหวัดสงขลาเป็นแหล่งผลิตและแปรรูปยางพาราที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับ 1 ของประเทศ ซึ่งมีการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมแปรรูป และมีผลิตภัณฑ์ที่มากที่สุดในประเทศด้วย รวมทั้งมีการส่งออกสินค้ายางพาราไปยังประเทศคู่ค้ามากที่สุดเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ยังมีสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้

(1) โรงงานแปรรูปน้ำยาง จำนวน 143 โรงงาน เพื่อผลิตยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางเครพ ยางฝั่งแห้ง ยางผสม และน้ำยางข้น เป็นต้น

(2) โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยาง จำนวน 23 โรงงาน เพื่อผลิตถุงมือยาง ผลิตภัณฑ์ยางยนต์

ดูยางอนามัย และอื่น ๆ อีกมากมาย

(3) โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา จำนวน 127 โรงงาน เพื่อผลิตวงกบ เครื่องเรือน อุปกรณ์ตกแต่งภายในอาคารบ้านเรือน ผลิตภัณฑ์จากไม้ และไม้อบแห้ง

จังหวัดสงขลา จึงได้ประกาศจัดตั้งเมืองต้นแบบยางพารา (Rubber City) ณ นิคมอุตสาหกรรมฉลุง อำเภอหาดใหญ่ และรัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบกำหนดยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลางยางพาราโลก

1.2.2) การเป็นศูนย์กลางการค้าของภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากจังหวัดสงขลามีชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ รัฐเคดาห์ และรัฐเปรัลิส ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับอำเภอสะเดา นาทวี และสะบ้าย้อย และได้เปิดจุดผ่านแดน 2 ด้านในพื้นที่อำเภอสะเดา คือ ด้านสะเดา และด้านปาดังเบซาร์ อำเภอหาดใหญ่เป็นอำเภอที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเป็นเมืองศูนย์กลางทางการขนส่ง การสื่อสาร การคมนาคม และเป็นเมืองชุมชนที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ จำนวน 13 แห่ง จึงทำให้อำเภอหาดใหญ่เป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการค้าของภาคใต้ตอนล่าง ในปี พ.ศ. 2548 ในช่วงเดือนตุลาคม 2547 - เดือนกันยายน 2548 จังหวัดสงขลามีมูลค่าการค้าที่ผ่านศุลกากรในจังหวัด รวมมูลค่าประมาณ 375,697.26 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าสินค้านำเข้า จำนวน 112,953.11 ล้านบาท มูลค่าสินค้าส่งออก จำนวน 262,744.16 ล้านบาท มีสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ยางพาราทุกประเภท น้ำมันดิบ สัตว์น้ำแช่แข็ง และอาหารบรรจุสุญญากาศ ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สัตว์น้ำแช่แข็ง อุปกรณ์ชุดเจาะปิโตรเลียม เครื่องจักรกล และอุปกรณ์ดีบุกสमानโลหะ เป็นต้น

1.2.3) การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวครบวงจร จากการที่จังหวัดสงขลามีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและอำเภอหาดใหญ่เป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการค้าของภาคใต้ตอนล่าง ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ นิยมเดินทางเข้ามาทางด่านสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ เพื่อเข้ามาท่องเที่ยวและติดต่อธุรกิจเป็นจำนวนมาก ในขณะที่อำเภอเมืองสงขลายังคงสภาพบ้านเมืองเก่าแก่ อันเป็นเอกลักษณ์ทำให้จังหวัดสงขลาเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่ครบวงจร มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เป็นเมืองสองทะเล และมีโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายหลายแห่ง

เมื่อปี 2547 จังหวัดสงขลามีนักท่องเที่ยว จำนวนประมาณ 2,361,643 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 0.29 โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ประมาณ 1,509,409 คน คิดเป็นร้อยละ 63.92 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด และเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวนประมาณ 852,234

คน คิดเป็นร้อยละ 36.08 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด จังหวัดสงขลามีรายได้จากการท่องเที่ยวเมื่อปี 2547 จำนวนประมาณ 14,033.97 ล้านบาท ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 1.11 ทั้งนี้สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ส่งผลกระทบต่อด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างรุนแรง

1.2.4) ทะเลสาบสงขลา เป็นแหล่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เป็นแหล่งกักเก็บน้ำและระบายน้ำตามธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์พิเศษ คือ มีระบบนิเวศ 3 น้ำ ที่มีการผสมผสานทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม ด้วยระบบนิเวศ ดังกล่าว กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จึงมีความอุดมสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งสัตว์น้ำและพืชพรรณธรรมชาติต่าง ๆ เป็นฐานการดำรงชีวิตและการผลิตทางเศรษฐกิจของประชาชน บริเวณลุ่มน้ำมาเป็นเวลานาน มีการประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้งการปลูกข้าว ไม้ผล ยางพารา เลี้ยงสัตว์ ประมง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรม แหล่งสภาพธรรมชาติที่สวยงามที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศ โดยเฉพาะบริเวณคาบสมุทรสทิงพระ

1.2.5) มีสถาบันการศึกษาทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย สถานศึกษาประเภทสามัญศึกษา คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 478 แห่ง ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 43 แห่ง ประเภทอาชีวศึกษา จำนวน 13 แห่ง และสถานศึกษาของเอกชน จำนวน 126 แห่ง สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 13 แห่ง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มี 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันการศึกษาของเอกชน คือ มหาวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่

การมีสถาบันการศึกษาทุกระดับดังกล่าว ทำให้มีความพร้อมด้านบุคลากรในการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคได้ โดยสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ มุ่งเน้นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาสถาบันการศึกษาทุกระดับให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะสถาบันระดับอุดมศึกษาต้องได้มาตรฐานสากล โดยมีครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และหลักสูตรที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ บัณฑิตที่จบการศึกษาออกไปต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีสัดส่วนการมีงานทำสูง

1.3 วิสัยทัศน์ของจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลาที่มีวิสัยทัศน์ คือ “สงขลา 2551 ศูนย์กลางธุรกิจการค้า การบริการ และ การศึกษาของภาคใต้บนพื้นฐานความอยู่ดีมีสุขของประชาชน”

1.4 ยุทธศาสตร์จังหวัดสงขลา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

เป้าหมาย

- 1) เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
- 2) ภาคธุรกิจการค้า การท่องเที่ยว และการบริการมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
- 3) รักษาวินัยและเสถียรภาพทางการเงิน การคลัง รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือทางการ

คลัง สนับสนุนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

- 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการขนส่งให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

- 1) เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร
- 2) เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม
- 3) เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว

4) พัฒนาเครื่องมือทางการคลัง สนับสนุนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 5) พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมให้สงบสุขและพึงปรารถนา

เป้าหมาย

- 1) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 2) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

กลยุทธ์

1) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการศึกษอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งในและนอกระบบ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ส่งเสริม สนับสนุนให้จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยของภาคใต้และนานาชาติ

3) ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนา รวมทั้งการสร้างสรรคือนุรักษ์ สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

4) เสริมสร้างสุขภาพให้ประชาชนแข็งแรง

5) สร้างสังคมให้มีความมั่นคงและชุมชนเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การแก้ไขปัญหาความยากจนและความเดือดร้อนของประชาชน

เป้าหมาย

1) สร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่ดิน และพัฒนากลไกการจัดการเศรษฐกิจ และการบริการด้านสังคมที่จำเป็นต่อการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้

2) เสริมสร้างขบวนการชุมชนเข้มแข็งและเชื่อมโยงประโยชน์จากปัจจัยแวดล้อม โดยชุมชนจะได้รับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อ แก้ไขปัญหาของชุมชน

3) ประชาชนยากจนได้รับโอกาสในการเข้าสู่ทุนที่ทำกินและได้รับการพัฒนาความรู้เพื่อ เพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์

1) เร่งรัดการจัดที่ดินที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย พร้อมสาธารณูปโภคเพื่อแก้ปัญหาความ ยากจนและความเดือดร้อนของประชาชน

2) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตในระดับชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการผลิต

3) แก้ไขปัญหานี้สินและขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน

4) พัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน

5) การบริหารจัดการให้คนยากจนได้รับการบริการการแก้ไขปัญหาและการคุ้มครอง ทางด้านกฎหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาให้เกิดดุลยภาพที่ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน

เป้าหมาย

1) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

2) ประชาชนมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

3) ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

- 1) การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2) พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) การพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรดินและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- 4) การบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและสร้างความเป็นเอกภาพในกลไกการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิผลเพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งป้องกันอุทกภัย รักษาคุณภาพน้ำ
- 5) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชน และชุมชนท้องถิ่น
- 6) การควบคุมมลพิษ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เป้าหมาย

- 1) บุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางด้านกฎหมาย
- 2) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของรัฐ
- 3) ประชาชนทุกระดับมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐและการบริหารงานภาครัฐได้รับการยกระดับไปสู่ความเป็นเลิศเพิ่มขึ้น
- 4) ประชาชนมีความเชื่อถือในกลไกภาครัฐสูงและหน่วยงานภาครัฐทุกระดับมีการปฏิบัติงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้
- 5) ภาคเอกชนมีระบบการบริหารงานที่ดี มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และผู้บริโภคมีความเข้าใจเกิดความเข้มแข็งได้รับความเป็นธรรมและการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึงรวมทั้งสังคมและประชาชนตระหนักถึงความสำคัญตามหลักธรรมาภิบาล
- 6) ยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วน
- 7) ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาบุคลากรภาครัฐ เอกชน และประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในด้านกฎหมายสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 2) พัฒนาระบบอำนวยความสะดวก การบังคับใช้กฎหมาย และส่งเสริมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 3) เสริมสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล
- 4) บูรณาการการทำงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน

- 5) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่วนราชการให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
- 6) ส่งเสริมบทบาทและพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.5 การวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์สถานการณ์ของจังหวัดสงขลา ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยภายในโดยการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โดยการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้ :-

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน	
การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths)	การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses)
1. เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปยางพาราที่สำคัญของประเทศ	1. เกษตรกรบางส่วนขาดการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ทำให้ขาดโอกาสในการเพิ่มมูลค่า
2. มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย โดยเฉพาะทะเลสาบสงขลา	2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบางส่วนเสื่อมโทรม
3. ทูทางสังคมมีมาก เช่น ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การศึกษา และเงินทุนหมุนเวียน	3. ขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือและแรงงานมีฝีมือบางสาขา
4. มีโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงทุกประเภท	4. มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอาชีพของประชาชนในจังหวัด
5. มีสถานศึกษาทุกระดับทั้งภาครัฐและเอกชน	5. คุณภาพการศึกษาระดับประถม / มัธยมศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ
6. มีสถานพยาบาลที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน	
การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก	
การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities)	การวิเคราะห์อุปสรรค (Threats)
1. มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย	1. ผลผลิตการเกษตรยังมีจำนวนมากที่ไม่ได้มาตรฐาน
2. รัฐบาลเห็นชอบให้จังหวัดสงขลาเป็นเมืองยางพารา (Rubber City)	2. ราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ส่งออกขึ้นอยู่กับกลไกราคาของตลาดโลก
3. จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าปลีก การค้าส่งของภาคใต้ตอนล่าง	3. ความเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว ธุรกิจการค้า การคมนาคม ทำให้มีปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคมและมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม
4. จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์รวมส่วนราชการ / ศูนย์กลางการบริหารราชการ	4. การเกิดภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเกษตรกรรม

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ในจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลามีจุดเน้นในเรื่องธุรกิจการค้า การบริการเพื่อการท่องเที่ยว เนื่องจากการเป็นศูนย์กลางการค้าของภาคใต้ตอนล่าง มีชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ รัฐเคดาห์ และรัฐเปอรลิส การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวครบวงจร มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ นิยมเดินทางเข้ามาทางด่านสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ เพื่อเข้ามาท่องเที่ยวและติดต่อธุรกิจเป็นจำนวนมาก ล้วนมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตขึ้น

ดังนั้น การส่งเสริม SMEs ของจังหวัดสงขลา จึงเป็นไปเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ทั้งทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การจัดการ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) เพิ่มขึ้น ทั้งในภาคการผลิต การค้า และการบริการให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับประเทศได้ เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสและอุปสรรค ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้ :-

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ของเครือข่ายวิสาหกิจธุรกิจการค้า การบริการเพื่อการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน	
การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths)	การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1. จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าปลีกค้าส่งของภาคใต้ตอนล่าง ทำให้ธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเติบโตมาก โดยเมื่อปี 2547 มีการจดทะเบียนด้านการพาณิชย์และการบริการเพิ่มจากเมื่อปี 2546 ถึงร้อยละ 40.80</p> <p>2. จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เหมาะกับการท่องเที่ยวและการพักผ่อน รวมทั้งการจัดประชุม และสัมมนา</p> <p>3. ทูทางสังคมมีมาก เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน สถาบันการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเงินทุนหมุนเวียน</p> <p>4. อำเภอหาดใหญ่เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ครบวงจรและเป็นศูนย์กลางของผู้ประกอบการด้านธุรกิจการค้า การบริการและการท่องเที่ยว</p>	<p>1. จังหวัดสงขลาขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือและแรงงานมีฝีมือบางสาขา</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบางส่วนเสื่อมโทรม</p> <p>3. เครือข่ายวิสาหกิจบางกลุ่มมีปัญหาความขัดแย้ง</p> <p>4. ผู้ประกอบการบางรายมีความรู้ความเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์</p> <p>5. ประชาชนมีความคิดดี มีศักยภาพสูงแต่ขาดการส่งเสริมและพัฒนาด้านความรู้และการสนับสนุนด้านงบประมาณ</p> <p>6. อัตราค่าแรงงานสูงส่งผลให้ต้นทุนการดำเนินงานสูงตามไปด้วย ทำให้เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการขาย</p>

ตารางที่ 2..(ต่อ)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก	
การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities)	การวิเคราะห์อุปสรรค (Threats)
<ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราการเติบโตของธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร มีความสัมพันธ์กับธุรกิจท่องเที่ยว ถ้าธุรกิจท่องเที่ยวเติบโต และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จะส่งผลให้ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีการเจริญเติบโตด้วย 2. ค่าครองชีพในจังหวัดสงขลาไม่สูงเมื่อเทียบกับกรุงเทพฯ และจังหวัดชายทะเลอื่น ๆ ส่งผลให้การท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา มีราคาไม่สูงเมื่อเทียบกับจังหวัดที่อยู่ชายทะเลทั่ว ๆ ไป 3. คนไทยมีความอ่อนน้อมและให้เกียรติชาวต่างชาติ เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจการค้า และการให้บริการ 4. จังหวัดสงขลา มีสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรระดับสูงเพื่อตอบสนองการเติบโตของธุรกิจ 5. อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อเงินสกุลอื่นค่อนข้างต่ำ ส่งผลเชิงบวกต่อธุรกิจท่องเที่ยว 6. ท่าเรือที่ตั้งของจังหวัดสงขลา มีความได้เปรียบทั้งในด้านระยะทาง และเส้นทางคมนาคม จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเที่ยวโดยตลอด เช่น ชาวมาเลเซีย ชาวสิงคโปร์ เป็นต้น 7. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานเทศกาลสงกรานต์ที่อำเภอหาดใหญ่ จะมีนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมาก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จากเหตุการณ์ทางการเมืองของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา ลดจำนวนลงอย่างมากในระยะปี 2549 - 2550 2. เหตุการณ์ระเบิดในตัวเมืองหาดใหญ่ทำให้มีผลกระทบต่อธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง นักท่องเที่ยวไม่กล้าเข้ามาเที่ยวเกรงว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน 3. ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวก็ซบเซาด้วย กระแสเศรษฐกิจที่ตกต่ำในต่างประเทศ จะส่งผลเชิงลบต่อธุรกิจทั้งหมด 4. ธุรกิจการค้า การท่องเที่ยว และการบริการจะอ่อนไหวและมักจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น การจี้เครื่องบิน อุทกภัย วาตภัย การก่อวินาศกรรม เป็นต้น 5. ความด้อยประสิทธิภาพของภาครัฐด้านการคุ้มครองความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ส่งผลเชิงลบต่อธุรกิจทั้งหมด

กล่าวได้ว่าจังหวัดสงขลา ได้มีการส่งเสริมธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว โดยมีความพร้อมในด้านปัจจัยต่าง ๆ มีการรวมกลุ่มหลายกลุ่ม แต่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ดังนั้น การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลา ปี 2550 – 2554 จะเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดสงขลา ได้พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานของความร่วมมือ ในการผลักดันและส่งเสริมธุรกิจการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงได้นำไปสู่ของการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2550-2554 : จังหวัดสงขลา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2550-2554

จังหวัดสงขลา

1. วิสัยทัศน์

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกภาคอุตสาหกรรมมีศักยภาพและขีดความสามารถสูงในด้านการบริการ การท่องเที่ยว การค้า และการผลิต เป็นผู้นำในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

2. พันธกิจ

1. สร้าง ส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการทุกภาคอุตสาหกรรม
2. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ บริการ และแหล่งท่องเที่ยว
3. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดสงขลา มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน
2. เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา

4. ทิศทาง

1. เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการทุกภาคอุตสาหกรรมในการผลิต การค้า และการบริการเพื่อการท่องเที่ยว
2. เพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ในทุกภาคอุตสาหกรรมการผลิต การค้า และการบริการเพื่อการท่องเที่ยว
3. เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจในทุกภาคอุตสาหกรรมการผลิต การค้า และการบริการเพื่อการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมให้มีการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย และเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคบริการขนาดใหญ่
5. พัฒนาศักยภาพการผลิต การจัดการธุรกิจ โดยใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้างคุณค่ายกระดับคุณภาพสินค้า บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัด

5. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านธุรกิจการค้า การบริการ และ การท่องเที่ยวของจังหวัด

เป้าหมายในยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ บริการ และแหล่งท่องเที่ยวให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

กลยุทธ์/แผนงาน โครงการตามยุทธศาสตร์ที่ 1

(1) พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

1.1 โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

(2) พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการและสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด

2.1 โครงการบ่มเพาะบุคลากรและผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและครบวงจร

2.2 โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการโลจิสติกส์ (Logistic)

2.4 โครงการสร้างและพัฒนานุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด

5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/แผนงานโครงการตามยุทธศาสตร์ที่ 2

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

1.1 โครงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554)

โครงการ/กิจกรรม	ยุทธศาสตร์แผนส่งเสริม SMEs					
	1	2	3	4	5	6
1. โครงการบ่มเพาะบุคลากรและผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและครบวงจร	✓					
2. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	✓					
3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการโลจิสติกส์ (Logistic)	✓					
4. โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน				✓		
5. โครงการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด	✓					
6. โครงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม					✓	

6. กลไกการผลักดันแผน

1. ประกาศใช้แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด พ.ศ. 2550 – 2554 รวมถึง การสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องพัฒนา SMEs อย่างเป็นระบบภายใต้กรอบการดำเนินงานที่เป็นทิศทางเดียวกัน
2. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ
3. ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการผลักดันแผนไปสู่การปฏิบัติภายในกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ/หรืองบประมาณสนับสนุนในระดับจังหวัดจากภาครัฐและเอกชน
4. จัดทำตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

7. กลไกในการติดตามและประเมินผล

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงาน / โครงการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด พ.ศ. 2550 – 2554
2. ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ
3. จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงาน / โครงการตาม

แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด พ.ศ. 2550 – 2554 เพื่อ
เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง SMEs ทั้ง
ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสาธารณชนได้รับทราบ

**8. สรุปแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพ.ศ. 2550 – 2554
จังหวัดสงขลา** มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 2 ยุทธศาสตร์ 6 โครงการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านธุรกิจการค้า การบริการ และการ
ท่องเที่ยวของจังหวัด

โครงการ

(1) โครงการบ่มเพาะบุคลากรและผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่าง
ต่อเนื่องและครบวงจร

(2) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการโลจิสติกส์ (Logistic)

(4) โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

(5) โครงการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นและ
สิ่งแวดล้อม

โครงการ

(1) โครงการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

รายละเอียดแต่ละโครงการดังต่อไปนี้

โครงการบ่มเพาะบุคลากร ผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน อย่างต่อเนื่องและครบวงจร

1. หลักการและเหตุผล

จากการสำรวจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชาวจังหวัดสงขลาพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาคเกษตรกรรม ทั้งในส่วนของ การปลูกข้าว ยางพารา ตลอดจนการทำปศุสัตว์ประมง เป็นต้น ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจโดยส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการดำเนินธุรกิจในระบบครอบครัวไม่มีความเป็นระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนและเหมาะสมมากนัก ดังนั้นเพื่อให้จังหวัดสงขลาที่มีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน จึงควรมีโครงการบ่มเพาะบุคลากร ผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและครบวงจร

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้คนในชุมชนได้รับการบ่มเพาะให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและครบวงจร

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบมีแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ในการบ่มเพาะและพัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการด้านบริหารและจัดการวิสาหกิจชุมชน

2. ร้อยละ 80 ของผู้ประกอบการได้รับการบ่มเพาะและพัฒนาด้านบริหารและจัดการให้เป็นผู้ประกอบการในชุมชน

5. เป้าหมายของโครงการ

1. ผู้ที่สนใจได้รับการบ่มเพาะและพัฒนาด้านบริหารและจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการบ่มเพาะและพัฒนาด้านบริหารและจัดการวิสาหกิจชุมชนและให้ความร่วมมือ

6. แนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการดำเนินงานการบ่มเพาะบุคลากรผู้ประกอบการ

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. สำรวจความต้องการบ่มเพาะบุคลากรผู้ประกอบการด้านบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและครบวงจรของคนในชุมชน		✓	✓	✓									
2. จัดประชุมระดมความคิดเพื่อหาประเด็นสำคัญที่ต้องการ					✓	✓							
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการ							✓	✓					
4. จัดอบรมตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น									✓	✓	✓	✓	
5. สรุปผลการดำเนินงาน													✓

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดสงขลาเป็นผู้กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ

โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 3 ปี

10. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 3,000,000 บาท

11. แผนงบประมาณ

ระยะเวลา	รายไตรมาส				รวม
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1	100,000	100,000	150,000	150,000	500,000
ปีที่ 2	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 3	300,000	300,000	450,000	450,000	1,500,000

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่มีความสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งธรรมชาติ เช่น เกาะยอ ทะเลสาบสงขลา เขาดังกรวน เขาเก้าเส้ง อุทยานนกน้ำคูขุด วนอุทยานน้ำตกบรีพัตร น้ำตกโตนงาช้าง ถ้ำรูกงัก หาดสร้อยสวรรค์ และแหลมสมิหรา เป็นต้น ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาเป็นจำนวนมาก แต่จะมาท่องเที่ยวเฉพาะในอำเภอหาดใหญ่ที่เป็นแหล่งการค้าและบริการโดยส่วนมาก จะมีนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสงขลาไม่แพร่หลายมากนัก ทั้ง ๆ ที่จังหวัดสงขลามีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สวยงามหลายแหล่งด้วยกัน

ดังนั้น เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดสงขลาเป็นที่นิยมและแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว จึงควรมีการพัฒนาผู้ประกอบการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดหันมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในวงกว้างต่อไป

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สถาบันอุดมศึกษา

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจัดทำฐานข้อมูล
2. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในพื้นที่

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

1. ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวมีฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. จำนวนนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี
3. รายได้การท่องเที่ยวของจังหวัดสงขลาเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

5. เป้าหมายของโครงการ

1. นักท่องเที่ยวได้ทราบแหล่ง/ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. ผู้ประกอบการมีฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6. แนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกันวางแผนการดำเนินการสำรวจความต้องการการพัฒนาของผู้ประกอบการและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. ผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ และที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสำรวจ วางแผน จัดทำฐานข้อมูลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		✓	✓	✓									
2. จัดอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					✓	✓	✓	✓					
3. จัดแสดงนิทรรศการ ออกร้านแสดงสินค้าต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้งนำเสนอรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแต่ละท้องถิ่น								✓					
4. ติดตามและจัดทำรายงาน									✓				

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดสงขลาเป็นผู้ดำเนินการกำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 2 ปี

10. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 2,000,000 บาท

11. แผนงบประมาณ

งบประมาณ	ระยะเวลา	รายไตรมาส				รวม
		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1		200,000	200,000	200,000	200,000	800,000
ปีที่ 2		300,000	300,000	300,000	300,000	1,200,000
ปีที่ 3		-	-	-	-	-

โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการโลจิสติก (Logistic)

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงทุกประเภท และเป็นศูนย์กลางการค้าปลีก การค้าส่งของภาคใต้ตอนล่าง มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัด นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา ปัตตานี และสตูล นอกจากนี้ ยังมีแนวเขตชายแดนที่ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซียที่รัฐเคดาห์ และรัฐเปอรลิส มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มา จากประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ นิยมเดินทางเข้ามาทางด่านสะเดา และด่านปาดังเบซาร์ เพื่อ เข้ามาท่องเที่ยวและติดต่อธุรกิจเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ (ฉลุง) โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดที่ ได้รับอนุญาตและเปิดประกอบการ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,839 โรงงาน การอุตสาหกรรมในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องกับการเกษตรกรรม ผลิตเพื่อการส่งออก เช่น อุตสาหกรรม อาหารทะเลบรรจุกระป๋อง อาหารทะเลแช่แข็งและห้องเย็น และอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ ยางพารา ซึ่งสินค้าดังกล่าวมีการขนส่งระหว่างประเทศ ในสภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้ขนส่งสินค้าขาด ตลาดและมีราคาแพง การขนส่งสินค้าทางรถยนต์มีราคาต้นทุนสูงเพราะน้ำมันมีราคาแพง ความปลอดภัยของสินค้าในการขนส่งทางรถยนต์ที่ใช้แก๊ส LPG มีอันตรายหากเกิดอุบัติเหตุจะเกิดไฟลุกไหม้สินค้า และประเด็นที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้ประกอบการขนส่งขาดแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดการขนส่ง อย่างไรก็ตามทางเลือกของการขนส่งสินค้าที่อาจจะมีความเป็นไปได้ในการลด ต้นทุนได้ คือ การขนส่งโดยทางเรือหรือพาณิชย์นาวี ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรนำมาทบทวนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาต่อไป

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

สถาบันการศึกษา สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลา สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หอการค้าจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัด สถาบันอุดมศึกษา

3. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการการขนส่งสินค้า (Logistic) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการขนส่งสินค้า

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบมีแผนงาน / โครงการส่งเสริมและพัฒนาการขนส่งสินค้า (Logistic) ในด้านการลดต้นทุนและความปลอดภัยของสินค้าในการขนส่ง
2. ผู้ประกอบการการขนส่งสินค้า ร้อยละ 80 ได้จัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้
3. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้และมีความรู้ ความสามารถ และนำไปปฏิบัติได้

5. เป้าหมายของโครงการ

1. ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานการขนส่งสินค้า และนำไปปฏิบัติ และประสบความสำเร็จ
2. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประกอบการขนส่งสินค้าและให้ความร่วมมือ
3. เพื่อลดต้นทุนและตระหนักถึงความปลอดภัยของสินค้าในการขนส่ง

6. แนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

ระยะเวลา กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. สำรวจความต้องการการพัฒนาคำรู้เกี่ยวกับการขนส่งสินค้า	✓	✓										
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาคำรู้เกี่ยวกับการขนส่งสินค้า			✓	✓								
3. จัดอบรมตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น					✓	✓	✓					
4. สรุปผลการดำเนินงาน								✓				

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดเป็นผู้กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ

โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 2 ปี

10. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 2,000,000

บาท

11. แผนงบประมาณ

ระยะเวลา งบประมาณ	รายไตรมาส				รวม
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 2	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 3	-	-	-	-	-

โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของจังหวัดสงขลามีจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน กฎระเบียบ นโยบายของรัฐ และแหล่งข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ประกอบการ แม้ว่าในระดับจังหวัดจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ก็ตาม แต่ยังไม่สนองตอบต่อความต้องการของผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ได้ หน่วยงานที่อยู่มีภาระงานมากและมีหลายหน่วยงาน จึงควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการได้เข้ามาใช้บริการอย่างรวดเร็วและครบวงจร

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
หอการค้าจังหวัด

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ด้านการบริการและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

5. เป้าหมายของโครงการ

มีศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและได้จัดทำฐานข้อมูลและมีข้อมูลข่าวสารสนับสนุนผู้ประกอบการ มีการบูรณาการในการทำงานมากขึ้น ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกและได้รับบริการอย่างรวดเร็ว

6. แนวทางการดำเนินงาน

1. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนการดำเนินงาน
2. ทดลองจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. ศึกษาสภาพปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการได้รับด้านการบริการ ด้านข้อมูลข่าวสารของผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา		✓	✓	✓									
2. จัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นและศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน					✓								
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน						✓	✓	✓	✓				
4. หน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิสาหกิจชุมชน									✓	✓	✓	✓	✓
5. จัดประชุมประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ													✓

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดสงขลาเป็นผู้กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 3 ปี

10. งบประมาณ ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 3,000,000 บาท

11. แผนงบประมาณ

ระยะเวลา	รายไตรมาส				รวม
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 2	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 3	200,000	200,000	300,000	300,000	1,000,000

โครงการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงจังหวัดหนึ่ง คือ มีทรัพยากรที่สำคัญระดับประเทศ เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปยางพาราที่สำคัญของประเทศ มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย โดยเฉพาะทะเลน้อย และมีทุนทางสังคมมาก เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การศึกษา และเงินทุนหมุนเวียน มีโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงทุกประเภท ดังนั้น การเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูง ทำให้มีผู้ประกอบการทั้งรายเก่าและรายใหม่ที่จะพัฒนาขึ้น แต่ผู้ประกอบการดังกล่าว ยังมีข้อจำกัดในเรื่องขององค์ความรู้การดำเนินงาน บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ยังมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นที่ปรึกษาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการยังไม่สนองตอบต่อความต้องการได้ในเรื่องขององค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ การบริหารการเงิน และการบริหารบุคลากร

ดังนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรเร่งดำเนินการพัฒนาบุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด ให้มีความรู้ความสามารถในด้านการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ การบริหารการเงิน และการบริหารบุคลากร เพื่อให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัดให้แก่ผู้ประกอบการได้

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลา สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หอการค้าจังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด / องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ สถาบันอุดมศึกษา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปรึกษาเชิงลึกทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีความรู้ในด้านการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ การบริหารการเงิน และการบริหารบุคลากร ของจังหวัดสงขลา
2. เพื่อให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการได้

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบมีแผนงาน / โครงการการพัฒนาความรู้ในด้านการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ การบริหารการเงิน และการบริหารบุคลากรให้แก่บุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นที่ปรึกษาเชิงลึกในจังหวัด
2. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อเป็นที่ปรึกษาเชิงลึก
3. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ได้รับการพัฒนาความรู้และ

เป็นที่ปรึกษาเชิงลึกของจังหวัดได้

5. เป้าหมายของโครงการ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบุคลากรสามารถเป็นที่ปรึกษาเชิงลึกได้
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจัดส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาความรู้อย่างกว้างขวาง
3. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประกอบการและให้ความร่วมมือ

6. แนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. สำรวจความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการตลาด การผลิต การบริหารจัดการ การบริหารการเงิน และการบริหารบุคลากร		✓	✓	✓									
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการ					✓	✓	✓						
3. จัดอบรมบุคลากรตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น								✓	✓	✓	✓	✓	
4. สรุปผลการดำเนินงาน													✓

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดเป็นผู้กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ

โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 3 ปี

10. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 3,000,000 บาท

11. แผนงบประมาณ

ระยะเวลา งบประมาณ	รายไตรมาส				รวม
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 2	200,000	300,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 3	250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000

โครงการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสงขลา มีทรัพยากรท้องถิ่นที่และสิ่งแวดล้อมที่สวยงามเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เช่น เกาะยอ ทะเลสาบสงขลา เขาตังกวน เขาเก้าเส้ง อุทยานนกน้ำคูขุด วนอุทยานน้ำตกบิพัตร์ น้ำตกโตนงาช้าง ถ้ำรากงัก หาดสร้อยสวรรค์ และแหลมสมิหลา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้หันมานิยมเที่ยวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบางส่วนเสื่อมโทรม ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมให้สนองตอบต่อนักท่องเที่ยว และให้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป

2. หน่วยงานร่วมดำเนินการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา สำนักงานพัฒนาชุมชน

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

4. ผลผลิต/ผลลัพธ์/ตัวชี้วัด

1. มีงานวิจัยและพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา อย่างน้อยปีละ 2 เรื่อง
2. มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

5. เป้าหมายของโครงการ

1. มีข้อค้นพบของงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
2. หน่วยงานของรัฐและเอกชนรับรู้ผลการวิจัยในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น
3. มีการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยใช้ผลการวิจัยเป็นฐาน

6. แนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวร่วมวางแผนดำเนินงาน

7. แผนการปฏิบัติงาน (รายไตรมาส)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา		✓	✓										
2. สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลาแก่สถาบันการศึกษาและบุคคลทั่วไป				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
3. เผยแพร่ผลการวิจัยอย่างแพร่หลาย												✓	✓
4. ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน													✓

8. พื้นที่ดำเนินการ

จังหวัดสงขลาเป็นผู้กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความจำเป็น

9. ระยะเวลาดำเนินการ

โครงการนี้ เป็นโครงการระยะยาว ใช้เวลา 3 ปี

10. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs พ.ศ.2550-2554 จำนวน 3,000,000 บาท

11. แผนงบประมาณ

งบประมาณ	ระยะเวลา	รายไตรมาส				รวม
		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	
ปีที่ 1		250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 2		250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000
ปีที่ 3		250,000	250,000	250,000	250,000	1,000,000

ภาคผนวก

โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554

1. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืนมากขึ้น โดยเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งพัฒนาให้เป็นฐานที่ใหญ่ขึ้นของระบบเศรษฐกิจ สนับสนุนให้มีผู้ประกอบการใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีการกำหนดเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ผลิตและให้บริการโดยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จากสัดส่วนร้อยละ 39.4 ในปี 2548 ซึ่งหมายความว่าในการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณต่างๆของภาครัฐจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริม SMEs เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนั้นในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา 38 ได้มีการกำหนดภารกิจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ให้จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งในส่วนกลาง และในภูมิภาค ตามความเหมาะสม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงเป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ในปี 2550 รวมทั้งยังให้มีนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยจัดทำเป็นโครงการบริหารจัดการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ปี 2550-2554 เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในจังหวัด เพื่อให้มีกรอบและแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) ตลอดจนเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในภูมิภาค ทั้งนี้ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเข้าร่วมพิจารณากรอบแผนปฏิบัติการและร่วมจัดทำโครงการสำหรับการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และโครงการส่งเสริม SMEs ของแต่ละจังหวัดเป็นสำคัญ

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย มีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีศักยภาพ และประสบการณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ จึงสนใจร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ใน

การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554 ครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในพื้นที่ภูมิภาค (75 จังหวัด) มีกรอบและแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554)

2.2 เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ในภูมิภาค ทั้งนี้ครอบคลุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

ผู้แทนจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและองค์กรหรือสมาคมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในส่วนภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการบริการ

4. ขอบเขตการดำเนินงาน

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา ปี 2550-2554 โดยการทบทวน ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ที่ได้มีการจัดทำไว้แล้วของ หน่วยงานต่างๆ เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs รายสาขา จำแนกตาม พื้นที่ แผนงานและโครงการของหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4.2 จัดทำรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัด สงขลา โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

- (1) รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม
- (2) กำหนดการประชุม
- (3) ผลการประชุมและการสนทนากลุ่มรายจังหวัด

4.3 ดำเนินการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และพัฒนา SMEs ใน จังหวัด ที่รับผิดชอบ โดยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนา SMEs จังหวัดที่สอดคล้องกับแผนการส่งเสริม SMEs ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550-2554) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ของแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดฯ ทิศทางการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดฯ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายในการส่งเสริม SMEs แผนงาน และโครงการ ร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่ และจัดทำรายงานพร้อมนำเสนอแผนปฏิบัติการ

ส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด จำนวน 50 ชุด และสำเนาข้อมูลในรูปแบบ CD-ROM จำนวน 10 แผ่น โดยมีเนื้อหาและรายละเอียด ดังนี้

- (1) แนวคิด และวิธีการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด
- (2) รายงานการประชุมและการสนทนากลุ่มร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดที่รับผิดชอบทุกครั้ง โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย
  - (2.1) รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม
  - (2.2) กำหนดการประชุม
  - (2.3) ผลการประชุมและการสนทนากลุ่มรายจังหวัด
- (3) รายงานแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554 (ภาคตะวันตก, ภาคกลาง, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และภาคใต้ฝั่งอันดามัน) โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย
  - (3.1) ข้อมูลสถานการณ์ ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs รายจังหวัด
  - (3.2) วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554
  - (3.3) ทิศทางของการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554
  - (3.4) ยุทธศาสตร์ของการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554
  - (3.5) เป้าหมายแต่ละยุทธศาสตร์
  - (3.6) แผนงาน
  - (3.7) โครงการภายใต้แต่ละแผนงาน
  - (3.8) กลไกการผลักดันแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554
  - (3.9) กลไกการติดตามและประเมินผล
  - (3.10) รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550 รายจังหวัด ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของโครงการ 3) เป้าหมายของโครงการ 4) ผลผลิต/ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ 5) แนวทางการดำเนินงาน 6) ค่าใช้จ่าย 7) พื้นที่ดำเนินการ 8) ระยะเวลาดำเนินการ 9) หน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วม 10) แผนการดำเนินงาน 11) แผนงบประมาณ

หมายเหตุ : หลังจากที่ได้มีการส่งมอบแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554 และมีการตรวจรับจาก สสว. เรียบร้อยแล้ว ผู้รับจ้างจะดำเนินการต่อถึงสิ้นปี 2550 ในภารกิจต่อเนื่อง ดังนี้

(1) การนำเสนอแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดต่อคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดที่จะจัดตั้งขึ้น

(2) ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ในการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการพิจารณาแผนปฏิบัติการ การวิเคราะห์และพิจารณารายละเอียดโครงการ

(3) ปรับปรุงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554 ตามความเห็นและมติของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด

5. แนวคิดพื้นฐานในการดำเนินงาน

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ปี 2550-2554 ในครั้งนี้มีกรอบแนวการดำเนินงานโดยมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องของการวางแผน แนวคิดเกี่ยวกับแผน ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์กับการวางแผน แนวคิดการมีส่วนร่วมและแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน

1.1 ความหมาย/คำจำกัดความ

ในปัจจุบันมีผู้ให้ความหมายของการวางแผนดังนี้

สุภาพร พิศาลบุตร ได้สรุปความหมายของการวางแผนจากแนวคิดของ คาสต์ และโรเซนวิก คูนต์ และโอดอนเนลล์ ร็อบบิ้นส์ และฮิกส์ (2543: 6-7 อ้างจาก Kast and Rosenzweig. 1970: 435 ; Koontz and O'Donnell. 1968: 81 ; Robbins. 1997: 130 ; Hicks. 1981: 248) ไว้ว่า การวางแผน หมายถึง วิธีการตัดสินใจล่วงหน้าเพื่ออนาคตขององค์การซึ่งเป็นหน้าที่ของการจัดการในทางเลือกว่า จะให้ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีขั้นตอนดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ โดยการวางแผนจะประกอบไปด้วยส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และการกำหนดแนวทางการกระทำ หรือแผนงานต่าง ๆ ที่จะนำมาปฏิบัติเพื่อที่จะให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น นอกจากนี้การวางแผนยังเป็นการตอบคำถามที่สำคัญ 3 ประการ คือ ปัจจุบันอยู่ที่ไหน อนาคตต้องการจะไปที่ใด และทำอย่างไรจึงจะไปถึง ดังนั้น การวางแผนจึงประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์การที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต อีกส่วนหนึ่งคือ การกำหนดแนวทาง

ปฏิบัติ หรือแผนการทำงานต่าง ๆ ที่ใช้เป็นทางเลือกเพื่อนำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2540) ได้ให้ความหมายของการวางแผนในลักษณะที่เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลหรือองค์การทำการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับงานบางอย่างที่จะกระทำในอนาคต ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวจะประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นชุดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งบางขั้นตอนอาจเป็นเรื่องที่ต้องทำทันทีเพื่อที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การวางแผนมีความหมายใน 2 ระดับคือ

1. ความหมายในระดับบุคคลเป็นงานที่ผู้บริหารแต่ละคนต้องปฏิบัติโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ การจูงใจและสื่อความ การวัดผลงาน และการพัฒนาบุคคล
2. ความหมายในระดับองค์กรมีขอบเขตของงานกว้างขึ้นโดยเน้นการมองภาพรวมของการบริหารองค์การทั้งหมด คือ กระบวนการบริหารที่ต่อเนื่องครอบคลุมถึงทุกกิจกรรมของงาน และมุ่งสู่อนาคต

1.2 ประโยชน์ของการวางแผน

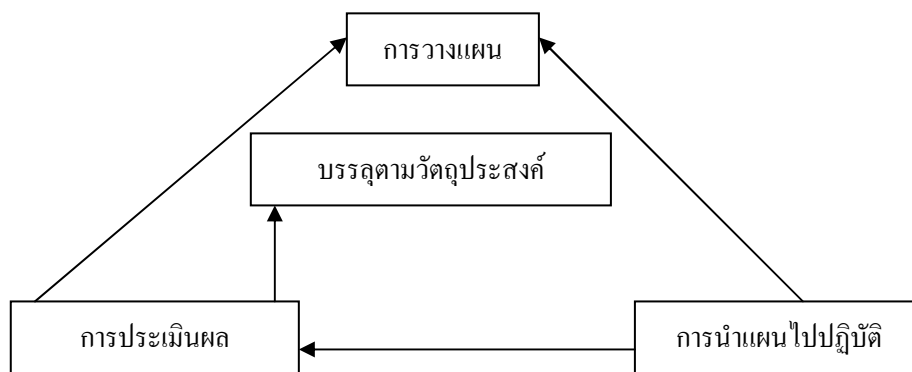
W.W Simmons (ธงชัย สันติวงษ์. 2534 : 2-3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนไว้ 5 ประการคือ

1. เพื่อให้ผู้บริหารตระหนักถึงความรับผิดชอบได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้การควบคุมสามารถกระทำได้โดยอาศัยการวัดผลสำเร็จตามแผนงานที่ทำไป
3. แผนงานใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการสื่อความให้ทุกฝ่ายทราบถึงทิศทางขององค์การ และให้ฝ่ายต่าง ๆ ประสานการทำงานเป็นทีมโดยอาศัยแผนเป็นเครื่องมือ
4. แผนงานที่ใช้ดำเนินงานอยู่สามารถใช้ตรวจสอบความถูกต้องของนโยบายปัจจุบัน โดยจะสามารถเช็คสอดดูได้จากผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อจะได้มีการปรับแก้แผนและเป้าหมายระยะยาวให้ถูกต้อง
5. การวางแผนช่วยขยายขอบเขตการคิดของผู้บริหาร และช่วยให้ผู้บริหารคล่องตัวในการแก้ไขปัญหา หรือยกระดับผลงานได้ดีขึ้น เพราะสามารถเพิ่มทัศนวิสัยของการคิดให้กว้างและไกล และสามารถคิดคล่องแคล่ว ปรับตัวได้ดีขึ้น

อย่างไรก็ดี ประโยชน์ต่อการบริหารภายในองค์กรนั้น ธงชัย สันติวงศ์ ระบุไว้ว่า ประโยชน์ 3 ประการที่องค์กรจะได้รับจากการวางแผนก็คือ กระบวนการวางแผนเป็นเครื่องกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อใช้วัดความสำเร็จ และใช้สำหรับประสานกำลังความพยายามภายในองค์กร

1.3 กระบวนการวางแผน

กระบวนการวางแผน (Planning Process) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนพื้นฐาน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) เพื่อทดสอบว่าการวางแผนกับการนำแผนไปปฏิบัติตรงกันหรือไม่ ถ้าตรงกันแสดงว่าบรรลุวัตถุประสงค์ (End of Plan) แต่ถ้าไม่บรรลุวัตถุประสงค์แสดงว่าจะต้องมีการจัดทำแผนใหม่เป็นวงจรของการทำแผนดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1 วงจรของการวางแผน

อย่างไรก็ตามพบว่า การวางแผนนั้นมีหลายทฤษฎีที่แบ่งขั้นตอนของการวางแผนออกไปมากกว่า 3 ขั้นตอน แต่กล่าวโดยสรุปแล้วจะอยู่ในกรอบของขั้นตอนพื้นฐาน 3 ขั้นตอนด้วยกันคือ (สุภาพร พิศาลบุตร, 2543 : 54-56)

1. ขั้นตอนของการวางแผน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของทุกระดับหน่วยงานในทุกองค์การเป็นการเตรียมกำหนดหลักเกณฑ์การทำงาน โดยขั้นตอนในการวางแผนนั้นจะมีการดำเนินงานดังนี้

- 1.1 กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- 1.2 ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นอยู่โดยละเอียด
- 1.3 ดำเนินการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ขั้นตอนของการนำแผนไปปฏิบัติ เมื่อวางแผนเสร็จแล้วก็ต้องจัดให้มีการปฏิบัติงานตามแผน โดยมีวิธีการดังนี้

- 2.1 จัดให้มีการอำนวยการ สั่งการและแบ่งงานเป็นสัดส่วนตามแผนงานที่วางไว้
- 2.2 แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับแผนงานเข้าใจอย่างกระจ่างชัดเจน
- 2.3 กำหนดวิธีการประสานงาน
- 2.4 กำหนดวิธีการตรวจสอบและควบคุมงาน
- 2.5 ตรวจสอบและประเมินผลงานเป็นระยะ

3. ขั้นตอนการประเมินผล เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการวินิจฉัยเกี่ยวกับลักษณะและคุณภาพของแผนงานและโครงการ โดยการใช้ข้อมูลเป็นเครื่องสนับสนุน เป็นการเปรียบเทียบผลของการปฏิบัติงานที่ได้รับกับวัตถุประสงค์ของแผนงานที่กำหนดและการประเมินค่าของวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน

สำหรับในส่วนของการดำเนินการในครั้งนี้นั้นจะครอบคลุมในส่วนของขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวางแผนเป็นหลัก โดยทั้งนี้จะเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการของกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนกำหนดบุคคล/หน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อส่วนหนึ่งจะได้เห็นภาพการขับเคลื่อนของการนำแผนไปปฏิบัติได้ในลำดับต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องแผน

ในการวางแผนมีการกำหนดเป้าหมายในการจัดทำแผนซึ่งหมายถึง วิธีของการกระทำที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยเฉพาะในส่วนของการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานออกมาอย่างชัดเจนเพื่อเป็นมูลฐานสำหรับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสานกันไปเป็นอย่างดีทั้งนี้แผนที่ดีนั้นจะเป็นจะต้องประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการคือ (1) จะต้องเกี่ยวข้องกับอนาคต (2) จะต้องเกี่ยวข้องกับการกระทำ และ (3) จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องขององค์กร (อนันต์ เกตุวงศ์. 2534 : 4, สุภาพร พิศาลบุตร. 2543 : 8) กล่าวโดยสรุปจะเห็นว่า แผน คือ ข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อนไปสู่การดำเนินการในอนาคต ทั้งนี้แผนอาจเป็นเรื่องของบุคคลหรือขององค์กรก็ได้ เมื่อมีแผนแล้วผู้ปฏิบัติก็จะสามารถใช้แผนเป็นแนวทางในการทำงานได้ โดยอาศัยทรัพยากรทางการบริหารคือ ต้องมีคน มีเงิน มีวัสดุอุปกรณ์ และมีระบบการบริหารจัดการที่ดีด้วย

นอกจากนี้แผนยังมีความหมายครอบคลุมถึง การรวมโครงการหลาย ๆ โครงการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน ทั้งนี้อาจเป็นโครงการที่มีลักษณะงานเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ทั้งนี้ในส่วนของคำว่า โครงการ นั้นจะหมายความถึง กลุ่มของกิจกรรม ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน เนื่องจากแต่ละกิจกรรมนั้น ๆ จะมีวัตถุประสงค์ของตนเอง ดังนั้น

เมื่อทำให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดแล้วย่อมส่งผลโดยตรงให้วัตถุประสงค์ของโครงการนั้นบรรลุผลสำเร็จตามไปด้วย โดยปกติโครงการจะมีลักษณะพิเศษและทำครั้งเดียวเสร็จ และเมื่อทำเสร็จแล้วก็เลิกโครงการนั้นไปเพราะเป็นไปตามวัตถุประสงค์แล้ว อย่างไรก็ตามในเชิงปฏิบัติจะพบว่า ปัญหาบางเรื่องยังไม่หมดไปหรือแม้จะทำเสร็จแล้วบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้วแต่ก็ยังต้องทำอีกเพราะมีความต้องการต่อเนื่องที่ต้องการโครงการลักษณะเดิมอีก อันเป็นเหตุให้เลิกโครงการนั้นไม่ได้ ในกรณีเช่นนี้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงการนั้นไปเป็นองค์การถาวรเพื่อทำหน้าที่นั้นตลอดไป และลักษณะงานของโครงการที่ถือเป็นงานพิเศษก็จะกลายเป็นงานประจำไป

2.1 โครงสร้างและระดับของแผน

เดวิด ไอ คลีแลนด์ และวิลเลียม อาร์ คิง (อนันต์ เกตุวงศ์. 2534 : 51-52; อ้างอิงจาก David I Cleland and William R King. Strategic Planning and Policy. 1978. pp. 57-65) ได้ทำการแบ่งแผนออกเป็น 4 ระดับคือ

1. แผนภารกิจ (Mission Plan) เป็นแผนระดับสูงสุดขององค์การซึ่งจะระบุวัตถุประสงค์หลักขององค์การไว้อย่างกว้าง ๆ และระบุนโยบายขององค์การไว้ อันจะเป็นแนวทางหรือหลักการของแผนในระดับต่ำ ๆ ลงไป บางครั้งเรียกว่า แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan)

2. แผนพัฒนาขององค์การ (Corporate Development Plan) แผนระดับนี้จะกำหนดกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นใหม่ ๆ และกำหนดแนวทางที่จะนำองค์การไปสู่ความก้าวหน้าตามแผนกลยุทธ์ ทั้งนี้แผนนี้จะต้องทราบความต้องการของสิ่งแวดล้อมเพื่อองค์การจะได้จัดทำและจัดบริการให้ได้อย่างสอดคล้องกันในอนาคต

3. แผนระดับปฏิบัติการ (Operational Plan) แผนนี้ทำหน้าที่เหมือนแผนพัฒนาขององค์การคือ สนับสนุนแผนกลยุทธ์ แผนระดับนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องของการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันและเป็นกรอบหรือแนวทางเพื่อการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามในส่วนของการวางแผนในระดับนี้ส่วนใหญ่จะยึดวัตถุประสงค์ นโยบาย แนวปฏิบัติ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งงบประมาณจากส่วนบน

4. แผนโครงการ (Project Plan) โครงการเป็นแผนระดับล่างสุดที่มีความจำเพาะ คือที่ขึ้นเพื่อกระทำงานแต่ละเรื่องแต่ละอย่าง และเป็นพื้นฐานรองรับงานทุกด้าน จึงมีอยู่ในทุกระดับขององค์การ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการเป็นแผนระดับพื้นฐานและเป็นตัวบ่งชี้สำคัญของความสำเร็จของงานขององค์การ ดังนั้นโครงการจึงมีระยะเวลาปฏิบัติการทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว ทั้งนี้ยังเป็นแผนที่ต้องใช้ทรัพยากรทางการบริหารทุกอย่าง มีตารางการทำงานที่ชัดเจน

3. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์กับการวางแผน

ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์เป็นผลการศึกษาปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อแรงกระตุ้นทั้งจากภายในและภายนอกร่างกาย รวมทั้งจากสภาพแวดล้อมของบุคคลเพื่อใช้อธิบายและทำนายพฤติกรรมของคนและกลุ่มในสถานการณ์ต่าง ๆ ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่สำคัญและมีการนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานโดยส่วนใหญ่ได้แก่ (สุภาพร พิศาลบุตร, 2543 : 34-36)

1. ทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ มาสโลว์ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่กระตุ้นให้คนทำสิ่งต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามลำดับขั้นของความความต้องการตั้งแต่ ความต้องการทางร่างกายเพื่อการมีชีวิตอยู่ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการเป็นที่รักของคนอื่นในสังคม ความต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม และความต้องการทำในสิ่งที่ตนพึงพอใจสูงสุด

2. ทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงาน แมคเกรเกอร์ได้เสนอประเด็นสำคัญของทฤษฎี X ซึ่งมีการสรุปว่า ธรรมชาติของบุคคลไม่ได้ตั้งใจจะหลีกเลี่ยงการทำงาน การทำให้เกิดพันธะผูกพันกับเป้าประสงค์ขององค์กรจะเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บุคคลทั่วไปมีความคิดสร้างสรรค์และใฝ่หาความรับผิดชอบในงาน เพียงแต่ถ้าไม่ค่อยจะได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากนัก

3.1 การประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ในการวางแผนงาน

1. การจูงใจให้เกิดการยอมรับการวางแผนในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับผู้กำหนดนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติและผู้ได้รับผลประโยชน์ ดังนั้น การวางแผนจึงต้องให้การยอมรับและให้เกียรติผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านความคิด ทั้งนี้การทำตามทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานของแมคเกรเกอร์นั้นได้ให้แนวคิดว่าการทำให้เกิดความผูกพันมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในแผนงานนั้นจะทำให้รู้สึกเสมือนเป็นพันธสัญญา (Commitment) ของผู้เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมทำให้แผนงานบรรลุความสำเร็จ ในทางกลับกันกระบวนการในการวางแผนงานก็ต้องกระทำในลักษณะที่จูงใจกระตุ้นความรู้สึกผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความพึงพอใจที่จะร่วมในกระบวนการ ด้วยการยอมรับฟังความคิดเห็น การเข้าใจในประโยชน์ของความคิดที่ฟังจะได้รับ และคุณค่าตลอดจนความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

2. การจูงใจให้เกิดการระดมความคิดสร้างสรรค์ และความเข้าใจที่เป็นอย่างเดียวกันในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง การวางแผนงานจะต้องมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติทั้งทำได้จริงและได้ผลจริง ตั้งแต่กระบวนการที่จะนำบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากเข้ามาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในเรื่องเดียวกัน ไปจนถึงการที่จะทำให้แผนงานมีความเป็นไปได้เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง ทั้งนี้ต้องอาศัยการจูงใจผู้ที่เกี่ยวข้องให้ร่วมกันทำงาน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในลักษณะที่เป็นกลุ่มที่มีพลังสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบร่วมกัน สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคการ

“ระดมสมอง” รวมทั้งต้องมีการติดต่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่เป็นอย่างเดียวกันในผู้ปฏิบัติงาน ในกระบวนการวางแผนงานให้เป็นที่ทิศทางเดียวกันในทุกระดับ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงจากประชาธิปไตยแบบตัวแทน เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ที่กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมที่อยู่ในหลายๆ มาตรา จำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนการทำงาน จากเดิมที่ผู้มีอำนาจจะโดยการแต่งตั้งหรือได้รับ ฉันทานุมัติจากประชาชนให้ไปทำการบริหาร ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศหรือในองค์กร ต่าง ๆ ซึ่งแต่เดิมถือว่าได้รับฉันทานุมัติหรือโอนอำนาจไปให้ตัดสินใจอะไรก็ได้โดยเชื่อว่าจะสามารถ ตัดสินได้อย่างถูกต้องชอบธรรม ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยกระบวนการที่จะตัดสินใจได้แล้วแต่ หากมี ผลกระทบต่อประชาชนต่อสิ่งแวดล้อม ต่อสิทธิของบุคคล ของชุมชน จะต้องคำนึงถึงและจะต้อง ปรีกษาหารือก่อนเป็นสำคัญ ทั้งนี้หลักของการมีส่วนร่วมในความหมายของการบริหารจัดการจะมีความ เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับ “การตัดสินใจ” นั่นคือ การมีส่วนร่วมนั้น ๆ ได้จัดทำขึ้นหรือวาง ระบบขึ้น ไม่ใช่เพียงเพื่อจะได้จัดทำให้มีแล้วเท่านั้น แต่การมีส่วนร่วมนั้น ๆ ได้นำไปสู่การพิจารณา ตัดสินใจ หากสมเหตุสมผล มีความชอบธรรมก็นำไปปฏิบัติ หากผู้มีอำนาจคิดว่าไม่เหมาะสมก็ จะต้องอธิบายได้โดยมีมาตรฐานแห่งความชอบธรรมในการตัดสินใจนั้น ๆ ที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับ

4.1 ระดับของการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชน

การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการที่คนปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วม เกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็ม ใจ และสบายใจ (ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์. <http://suthep.ricr.ac.th/mgnt37.doc>. ค้นหามือเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2550) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในเชิงปฏิบัติจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชน/ประชาชนนั้นมีหลายระดับซึ่งมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไป ดังที่หน่วยงาน International Association for Public Participation (IAP2) ซึ่งเป็นสถาบันนานาชาติได้ทำการศึกษาและกำหนด ระดับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชนไว้ 5 ระดับ (รูปที่ 2) ตั้งแต่ระดับการเข้ามามีส่วนร่วม ที่น้อยที่สุด ถึงระดับการเข้ามามีส่วนร่วมที่มากขึ้นในระดับที่ 5 มีรายละเอียด ดังนี้ (http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=301. ค้นหามือเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2550)

ระดับที่ 1 (To Inform) เป็นระดับที่ภาคเอกชน/ประชาชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนน้อยสุด ทั้งนี้จะเป็นลักษณะของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของภาครัฐ โดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัย และภาคเอกชน/ประชาชนเข้าถึงได้เท่านั้น

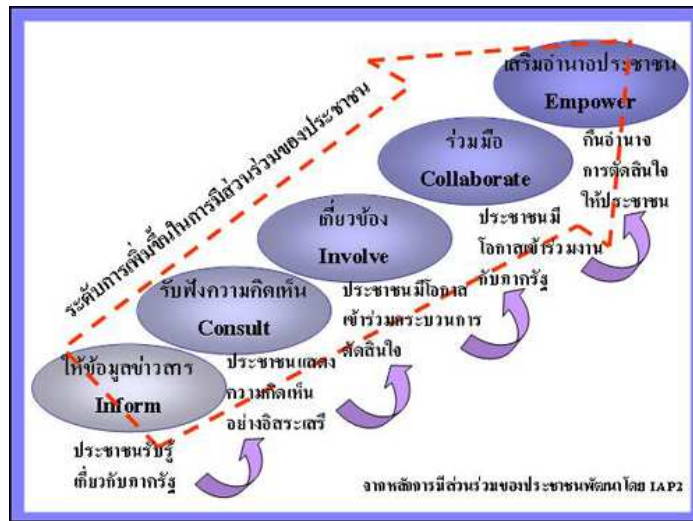
ระดับที่ 2 (To Consult) เป็นการเปิดให้ภาคเอกชน/ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ/การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ อย่างอิสระและเป็นระบบ โดยหน่วยงานภาครัฐ จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น ประเด็นที่ภาคเอกชน/ประชาชนเป็นห่วงไปเป็นแนวทางการปรับปรุง นโยบาย การตัดสินใจ และพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

ระดับที่ 3 (To Involve) เป็นระดับที่หน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน/ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานโครงการ และวิธีการทำงาน โดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบ อำนวยความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะและการตัดสินใจร่วมกับภาคเอกชน/ประชาชน

ระดับที่ 4 (To Collaborate) การที่หน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน/ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมมีบทบาทเป็นหุ้นส่วนหรือภาคีในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ

ระดับที่ 5 (To Empower) การเสริมอำนาจภาคเอกชน/ประชาชน เป็นระดับที่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชน/ประชาชนมีบทบาทเต็มในการตัดสินใจ การบริหารงาน และการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อเข้ามาทดแทนการดำเนินงานที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ระดับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชน ในระดับสูงสุดนี้เน้นให้ภาคเอกชน/ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจและภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น

สำหรับในส่วนของ การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับจังหวัด ประจำปี 2550-2554 ครั้งนี้นั้น คณะผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ตั้งแต่ระดับ 2 (To Consult) ขึ้นไป ทั้งนี้เน้นการให้ภาคเอกชน/ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด เข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระดับจังหวัดของตนเอง ทั้งนี้ ในส่วนของแผนปฏิบัติการฯ ที่เกิดขึ้นอาจนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ประชาชนใน ระดับของการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ (To Collaborate) ในลักษณะของการเข้ามาเป็นภาคีในเชิงปฏิบัติและบริหารจัดการก็เป็นได้

รูปที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วม

5. แนวคิดเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการและขั้นตอนในการจัดทำแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการคือ เครื่องค้ำประกันว่าเป้าหมายในการทำงานในแต่ละปีมีโอกาสบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้เพื่อยืนยันว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นมีความเป็นไปได้ เพราะมีแผนงานรองรับที่ชัดเจน และถ้าแผนปฏิบัติการดำเนินการได้สำเร็จก็จะส่งผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดไว้เช่นกัน แผนปฏิบัติการซึ่งเป็นผลของการแปลงความคิดในการจะทำการสิ่งต่างๆที่อยู่ในหัวคนทำงานให้ออกมาอยู่ในกระดาษหรือไฟล์คอมพิวเตอร์ที่ผ่านกระบวนการในการกลั่นกรองแล้วว่ามีความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับเป้าหมายในการทำงานที่กำหนดไว้

5.1 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ

- เพื่อให้มั่นใจว่ามีแนวทางในการสร้างความสำเร็จให้กับเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้
- เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานไว้ล่วงหน้า
- เพื่อลดความขัดแย้งในการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน
- เพื่อลดความผิดพลาดและลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน
- เพื่อจัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนของการทำงานไว้ล่วงหน้า
- เพื่อใช้ในการมอบหมายงานให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะทุกคนจะทราบว่าจะต้องทำอะไร เมื่อไหร่ อย่างไร
- เพื่อใช้ในการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี
- เพื่อให้แผนที่วางไว้มีความเป็นไปได้และใกล้เคียงกับการที่จะปฏิบัติจริงให้มากที่สุด

5.2 ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการ

5.2.1. วิเคราะห์ความจำเป็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan Needs)

ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงาน มาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

○ แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ประจำปีขององค์กร

โดยทั่วไปการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรมักจะมีการจัดทำแผนงาน/โครงการรองรับ และแผนงานเหล่านี้ก็จะถูกส่งไปเป็นแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนการออกสินค้าใหม่ มักจะเป็นแผนปฏิบัติการของฝ่ายการตลาดและฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ แผนการจัดทำระบบติดตามการจัดส่งสินค้าโดยใช้ไอที มักจะเป็นแผนปฏิบัติการขององค์กรที่รับผิดชอบโดยหน่วยงานไอที

○ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร

แผนปฏิบัติการบางอย่างไม่ได้มาจากแผนขององค์กร แต่เกิดจากเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร เช่น แผนปฏิบัติการของฝ่ายทรัพยากรบุคคลเรื่องการพัฒนาทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรเรื่องการขยายตลาดหรือเปิดสาขาในต่างประเทศ

○ เป้าหมายประจำปีของหน่วยงานอื่น

แหล่งที่มาที่สำคัญที่จำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีคือ การขอการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการทำงานของปีนั้น ๆ ได้ เช่น ฝ่ายขายต้องการให้ฝ่ายไอทีสนับสนุนเรื่องการจัดทำระบบฐานข้อมูลของลูกค้า ดังนั้น แผนปฏิบัติการด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูลของลูกค้าของฝ่ายขาย จึงกลายมาเป็นที่มาของแผนปฏิบัติการประจำปีของฝ่ายไอที

○ เป้าหมายของหน่วยงานตัวเอง

คนส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับการจัดทำแผนปฏิบัติการขึ้นมารองรับเป้าหมายการทำงานประจำปีของหน่วยงานตัวเองที่ได้รับมาหรือกำหนดขึ้นมา

5.2.2. จัดลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการ

เนื่องจากในบางปีมีแผนปฏิบัติการที่ต้องทำจำนวนมาก ดังนั้น จึงควรวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญของแผนเสียก่อน ถ้ามีข้อจำกัดเรื่องเวลา จะได้ทราบว่าควรจะทำแผนไหนก่อนหลัง และจะช่วยเป็นข้อมูลให้กับเราในการปรับเพิ่ม/ลดงบประมาณของแต่ละแผนงานได้อีกด้วย

5.2.3. รูปแบบการนำเสนอแผนปฏิบัติการ

โดยทั่วไปในการจัดทำแผนปฏิบัติการได้มีการกำหนดหัวข้อที่ควรจะมีในแผนปฏิบัติการ ดังนี้

- **ชื่อแผนปฏิบัติการ** เนื่องจากแต่ละปีมีแผนงาน/โครงการจำนวนมาก ดังนั้น การตั้งชื่อแผนปฏิบัติการต้องมีความชัดเจนและที่สำคัญควรจะต้องตั้งชื่อโดยอาศัยแนวคิดทางการตลาดเข้ามาด้วย เพราะจะช่วยให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องสามารถจดจำแผนปฏิบัตินั้นได้ดียิ่งขึ้นเป็นการสร้างแบรนด์เนมของแผนปฏิบัตินั้น ๆ
- **ขั้นตอนหลัก** ในแผนปฏิบัติการควรที่จะกำหนดขั้นตอน/กระบวนการหลัก ๆ ไว้ให้ชัดเจนโดยเริ่มจากกระบวนการแรกจนถึงกระบวนการสุดท้ายก่อน เช่น ขั้นตอนแรกจัดฝึกอบรมให้ความรู้ ขั้นตอนที่สองประชุมเชิงปฏิบัติการ ขั้นตอนที่สามให้เก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่สี่...ห้า.... ฯลฯ
- **กิจกรรม/โครงการ** เมื่อเราได้ขั้นตอนหรือกระบวนการหลักแล้วให้กำหนดกิจกรรมย่อย ๆ ของแต่ละขั้นตอนว่ามีอะไรบ้าง เช่น ขั้นตอนการฝึกอบรม จะมีกิจกรรมย่อย ๆ ต่าง ๆ อาจจะเป็นการกำหนดหลักสูตรฝึกอบรม การติดต่อวิทยากร แจกกำหนดการฝึกอบรมให้หน่วยงานต่าง ๆ รับทราบ เป็นต้น
- **วิธีการหรือแนวทางในการปฏิบัติ** เพื่อป้องกันปัญหาในการนำกิจกรรมไปปฏิบัติควรระบุแนวทางในการปฏิบัติตามกิจกรรมนั้นๆด้วย เช่น ประชาสัมพันธ์โดยใช้การติดประกาศ การใช้อีเมล เสียงตามสาย และมีการติดตามผลทุกสัปดาห์ เป็นต้น
- **กำหนดวันเวลาสถานที่** ให้ระบุว่ากิจกรรมแต่ละข้อนั้นจะทำเมื่อไหร่ ถ้าระบุวันเวลาและสถานที่ได้จะดีมาก ทั้งนี้เพื่อจะสามารถดูภาพรวมของแผนปฏิบัติการได้ว่ามีกิจกรรมไหนบ้างที่สามารถทำไปพร้อมกันได้ กิจกรรมไหนบ้างที่ต้องรอให้กิจกรรมอื่นเสร็จก่อนจึงจะดำเนินการได้
- **ความเสี่ยงของขั้นตอนหรือกิจกรรม** เพื่อให้แผนปฏิบัติการเป็นแผนที่คำนึงถึงการปฏิบัติจริง ๆ จึงควรมีส่วนที่เราเรียกว่าการวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือปัญหาอุปสรรคของขั้นตอนหรือกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยว่ามีอะไรบ้าง เช่น ความเสี่ยงของกิจกรรมการจัดฝึกอบรมคือหน่วยงานต่าง ๆ งานเยอะไม่สามารถส่งคนเข้ามารับการฝึกอบรมพร้อมกันได้ครั้งละมาก ๆ
- **แผนปฏิบัติการรองรับ/แผนปฏิบัติการสำรอง** ให้นำเอาความเสี่ยงหรือปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นมาวิเคราะห์หาทางป้องกันแก้ไข ผ่อนหนักให้เป็นเบา เพื่อป้องกันหรือลด

ผลที่จะเข้ามากระทบต่อแผนปฏิบัติการโดยรวม เช่น อาจจะต้องแบ่งการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ หรืออาจจะเริ่มกำหนดการฝึกอบรมให้เร็วขึ้นและทยอยฝึกอบรมทั้งปี

- **งบประมาณ** ควรจะมีการวิเคราะห์และกำหนดงบประมาณจากทุกกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้แผนปฏิบัติการมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น เพราะถ้าเราประมาณการงบประมาณน้อยมากเท่าไร โอกาสที่งบประมาณโดยรวมจะผิดพลาดก็ย่อมมีน้อยลง

- **ผู้รับผิดชอบ** ควรจะมีการกำหนดตำแหน่งหรือชื่อบุคคลผู้รับผิดชอบแผนปฏิบัติการหลัก (Action Plan Leader/Owner) ไว้หนึ่งคน และในแต่ละกิจกรรมควรที่จะกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้พิจารณาได้ว่าใครรับผิดชอบมากน้อยเกินไป น้อยเกินไป คนที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับกิจกรรมนั้น ๆ หรือไม่

6. กระบวนการในการดำเนินงาน

6.1 สํารวจ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs และ OTOP ในจังหวัด โดยทบทวนยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ที่ได้มีการจัดทำไว้แล้วของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs รายสาขา จำแนกตามพื้นที่ แผนงานและโครงการของหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด

6.3 จัดการประชุม ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มการเงินการธนาคาร และนักวิชาการ ในจังหวัด โดยให้มีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) อย่างน้อยอีก 1 ครั้ง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP ในพื้นที่ โดยร่วมกันพิจารณาทบทวน ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SMEs และกำหนดเป็นแผนงาน โครงการส่งเสริม SMEs ที่เหมาะสมกับจังหวัด

6.5 จัดทำรายงานและแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัด ปี 2550-2554

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลาปี 2550-2554 มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ข้อมูลทุติยภูมิ จากการศึกษารวบรวมข้อมูลสถิติสำคัญที่หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ และเอกชนในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งส่วนกลางและในพื้นที่ ได้มีการจัดเก็บและรวบรวมไว้แล้วเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจในแต่ละอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น มูลค่าผลผลิตมวลรวมระดับจังหวัด (GPP) ประเภทธุรกิจแยกตามภาคการผลิต การค้า และบริการ การเงิน ปริมาณสินเชื่อในระบบ การตลาด การขนส่ง การรวมกลุ่ม จำนวนประชากรวัยแรงงาน จำนวนการจ้างงาน จำนวนและประเภทกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น

ข้อมูลทุติยภูมิของพื้นที่ที่หน่วยงานต่างๆ ได้รวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ข้อมูล สถิติที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงาน องค์กรของภาครัฐบาลและภาคเอกชน เช่น ข้อมูลสถิติรายจังหวัด ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นโยบายการพัฒนาประเทศ แผนยุทธศาสตร์จังหวัด นโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และข้อมูลจากองค์กรภายในพื้นที่ เช่น สภาหอการค้าของจังหวัด

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา

8.2 แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา

8.3 โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จังหวัดสงขลา อันประกอบด้วย โครงการนำร่อง โครงการระยะสั้น และโครงการระยะยาวของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของพื้นที่ และผู้รับผิดชอบโครงการ

8.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และพัฒนา SMEs ในจังหวัด มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ระยะเวลาดำเนินการ 3 เดือน

10. แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลาในการดำเนินงาน		
	เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3
(1) ประชุมกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	/		
(2) ศึกษาข้อมูล แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริม SMEs ของ สสว. และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	/		
(3) จัดเตรียมข้อมูล และประสานงานวิทยากร	/		
(4) ประชุมทีมวิทยากรเพื่อชี้แจงเป้าหมายและซักซ้อมความเข้าใจก่อนประชุมรายจังหวัด	/		
(5) เป็นวิทยากรและผู้ดำเนินรายการในการประชุม และสนทนากลุ่ม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัด	/		
(6) จัดทำรายงานผลการประชุม/สนทนากลุ่มแต่ละครั้งและสรุปข้อมูลเพื่อนำเสนอ สสว.		/	
(7) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาแผนฯ		/	
(8) ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำรายงานแผนปฏิบัติการ ส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดปี 2550-2554 (ฉบับสมบูรณ์) เสนอ สสว. เพื่อพิจารณา			/
(9) จัดทำรายงานแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ระดับจังหวัดตามที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขตาม (8) เสนอต่อ สสว.			